

Брюксел, 22.11.2017 г.
COM(2017) 677 final

ANNEX

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно насоки за политиките за заетост на държавите членки

ПРИЛОЖЕНИЕ

Насока 5: Насърчаване на търсенето на работна ръка

Държавите членки следва да подпомагат създаването на качествени работни места, включително чрез намаляване на пречките, които срещат предприятията при наемането на работници, чрез насърчаване на предприемачеството и самостоятелната заетост и чрез подкрепа за създаването и разрастването на микро- и малки предприятия. Държавите членки следва активно да насърчават социалната икономика и да стимулират социалните иновации.

Държавите членки следва да насърчават иновативни форми на труд, които създават по отговорен начин възможности за заетост за всички.

Данъчната тежест следва да се измести от труда към други източници на данъчни приходи, които не са толкова неблагоприятни за заетостта и растежа, като се отчита преразпределителният ефект на данъчната система и същевременно се защитават приходите, с които да се осигурят адекватна социална закрила и разходи за стимулиране на растежа.

В съответствие с националните практики и зачитайки автономността на социалните партньори държавите членки следва да насърчават прозрачни и предвидими механизми за определяне на заплатите, които да позволят приспособимостта на заплащането към динамиката на производителността, като същевременно гарантират справедливо възнаграждение, което осигурява достоен стандарт на живот. Тези механизми следва да отчитат разликите в нивата на умения и различията при икономическите резултати на отделните региони, сектори и дружества. Като зачитат националните практики, държавите членки и социалните партньори следва да гарантират адекватни минимални равнища на заплащане, като отчитат тяхното въздействие върху конкурентоспособността, създаването на работни места и бедността сред работещите.

Насока 6: Подобряване на предлагането на работна ръка: достъп до заетост, умения и компетентности

В контекста на технологични, екологични и демографски промени държавите членки, в сътрудничество със социалните партньори, следва да насърчават производителността и пригодността за заетост посредством подходящо предлагане на подходящи знания, умения и компетентности през целия трудов живот на хората в отговор на настоящите и бъдещите нужди на пазара на труда. Държавите членки следва да направят необходимите инвестиции в първоначалното и продължаващото образование и обучение. Те следва да работят заедно със социалните партньори, доставчиците на услуги в сферата на образованието и обучението и други заинтересовани страни за преодоляване на структурните слабости в системите на образование и обучение и за осигуряване на качествено и приобщаващо образование, обучение и учене през целия живот. Те следва да гарантират прехвърлянето на правото на обучение при преходите в професионалния живот. Това следва да позволи на всички хора по-добре да предвиждат и да се приспособяват към нуждите на пазара на труда и успешно да се справят с преходите, като по този начин се увеличи цялостната устойчивост на икономиката спрямо сътресения.

Държавите членки следва да насърчават равни възможности за образование и да повишат общото ниво на образование, по-специално на най-слабо квалифицираните. Те следва да гарантират високи образователни постижения, да засилят основните умения, да намалят броя на младите хора, напускащи преждевременно училище, да адаптират в по-голяма степен висшето образование към нуждите на пазара на труда, да подобрят наблюдението и прогнозирането на нуждите от умения, както и да увеличат участието на възрастните в продължаващо образование и обучение. Държавите членки следва да засилят обучението в процеса на работа в своите системи за професионално образование и обучение, включително чрез качествени и ефективни стажове, да повишат видимостта и съпоставимостта на уменията и да разширят възможностите за признаване и валидиране на уменията и компетентностите, придобити извън формалното образование и обучение. Те следва да актуализират и увеличат предоставянето на гъвкави форми на продължаващо професионално обучение и възползването от тях. Държавите членки следва също така да оказват подкрепа на нискоквалифицираните възрастни да поддържат или развиват пригодността си за заетост в дългосрочен план чрез насърчаване на достъпа до качествени възможности за обучение и възползването от тях, чрез създаването на схеми за повишаване на уменията, включително оценка на уменията, подходящо предлагане на образование и обучение и валидиране и признаване на придобитите умения.

Следва да се предприемат действия за преодоляване на високата безработица и липсата на трудова активност, включително чрез навременно и адаптирано подпомагане въз основа на подкрепа за търсене на работа, обучение и преквалификация. С цел значително намаляване и предотвратяване на структурната безработица следва да се използват всеобхватни стратегии, които включват изготвянето на задълбочена индивидуална оценка най-късно след 18 месеца безработица. Към младежката безработица и високия дял неуучещи, неработещи и необучаващи се млади хора следва да продължи да се подхожда комплексно чрез структурно подобряване на прехода от училище към работното място, включително чрез пълноценното прилагане на гаранцията за младежта¹.

Данъчните реформи за прехвърляне на данъчната тежест от труда към други източници на данъчни приходи следва да имат за цел премахване на пречките и демотивиращите фактори, свързани с участието на пазара на труда, особено при хората, които са най-отдалечени от него. Държавите членки следва да подкрепят адаптирана работна среда за хората с увреждания, включително чрез целева финансова подкрепа за действия и услуги, които им дават възможност да участват на пазара на труда и в обществото.

За да се гарантира равенството между половете и по-голямото участие на жените на пазара на труда, следва да се премахнат пречките пред участието на пазара на труда и професионалното развитие, включително като се гарантира равно заплащане за равен труд. Следва да се насърчава съвместяването на професионалния и семейния живот, по-специално чрез достъп до дългосрочни грижи и достъпно и качествено образование и грижи в ранна детска възраст. Държавите членки следва да гарантират достъп на родителите и другите лица с отговорности за полагане на грижи до подходящи отпуски по семейни причини и гъвкави схеми на работа с цел да постигнат равновесие между личния и професионалния живот, както и да насърчават балансираното използване на тези права между жените и мъжете.

¹ ОВ С 120, 26.4.2013 г., стр. 1—6

Насока 7: Подобряване на функционирането на пазарите на труда и ефективността на социалния диалог

За да разполагат по най-добрия начин с динамична и продуктивна работна сила и да извлекат ползи от новите трудови и бизнес модели, държавите членки следва да работят съвместно със социалните партньори за прилагане на принципите за съчетаване на гъвкавост и сигурност. Те следва да намалят и предотвратят сегментирането на пазара на труда, да се борят с недекларирания труд и да насърчават прехода към безсрочни форми на заетост. Правилата за защита на заетостта, трудовото право и компетентните институции следва да създават подходящи условия за наемане на работа. Трябва да бъде гарантирана необходимата гъвкавост за работодателите, за да могат бързо да се адаптират към промените в икономическите условия, като същевременно се запази необходимата сигурност и здравословна, безопасна и добре приспособена работна среда за работниците. Трудовите правоотношения, които водят до несигурни условия на труд, следва да се предотвратяват, включително чрез забрана на злоупотребата с нетипични договори. В случай на несправедливо освобождаване от длъжност следва да се гарантира достъп до ефективно и безпристрастно разрешаване на спорове и правото на правна защита, включително подходящо обезщетение.

Целта на политиките следва да бъде да подобряват и да подкрепят намирането на съответствие между търсенето и предлагането на пазара на труда, както и преходите. Държавите членки следва да предприемат ефективни действия за активизиране и създаване на възможности за труд на хората, които могат да участват на пазара на труда. Държавите членки следва да засилят ефективността на активните политики по заетостта, като повишат тяхната целенасоченост, информационно покритие, обхват и като установят по-добра връзка между тях и подпомагането на доходите въз основа на правата и задълженията на безработните лица активно да търсят работа. Държавите членки следва да се стремят към по-ефективни публични служби по заетостта, като гарантират, че те предоставят навременно и съобразено с конкретните нужди подпомагане на търсещите работа, подкрепя за търсенето в рамките на пазара на труда и прилагат управление въз основа на постигнатите резултати.

Държавите членки следва да предоставят на безработните лица подходящи обезщетения за безработица с разумна продължителност, в съответствие с внесените от лицето вноски и с националните правила за допустимост. Тези обезщетения не трябва да бъдат демотивиращ фактор за бързото завръщане към заетост.

Следва да се насърчава мобилността на учащите се и работещите, за да се повиши нивото на уменията, които спомагат за пригодността за заетост, и за да се използва пълният потенциал на европейския пазар на труда. Следва да се отстранят пречките пред мобилността в образованието и обучението, професионалните и личните пенсии и признаването на квалификациите. Държавите членки следва да предприемат действия, с които да гарантират, че административните процедури не блокират или усложняват възможностите за активна заетост на граждани на други държави членки. Освен това държавите членки следва да не допускат злоупотреби с действащите правила и да обърнат внимание на възможното „изтичане на мозъци“ от някои райони.

В съответствие с националните практики и с цел да се постигне по-голяма ефективност на социалния диалог и по-добри социално-икономически резултати, държавите членки следва да осигурят своевременно и пълноценно участие на социалните партньори в разработването и прилагането на реформите и политиките в областта на икономиката, заетостта и социалната сфера, в това число като оказват подкрепа за увеличаване на капацитета на социалните партньори. Социалните партньори следва да бъдат насърчавани да договарят и сключват колективни споразумения в области от значение за тях, при пълно зачитане на тяхната автономност и правото на колективни действия.

Насока 8: Насърчаване на равните възможности за всички, социалното приобщаване и борбата с бедността

Държавите членки следва да работят за приобщаващи, отворени за всички пазари на труда, като въведат ефективни мерки за насърчаване на равни възможности за по-слабо представените групи на пазара на труда. Те следва да гарантират равно третиране по отношение на заетостта, социалната закрила, образованието и достъпа до стоки и услуги, независимо от пол, расов или етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация.

Държавите членки следва да модернизират системите за социална закрила, за да осигурят ефективна, ефикасна и адекватна социална закрила през всички етапи от живота на хората, като по този начин насърчават социалното приобщаване, възходящата социална мобилност, участието на пазара на труда и борбата с неравенствата, включително чрез организирането на своите данъчни и осигурителни системи. Модернизирането на системите за социална закрила следва да доведе до по-голяма достъпност, устойчивост, адекватност и качество.

Държавите членки следва да разработят и да прилагат превантивни и интегрирани стратегии чрез съчетаването на трите направления на активното приобщаване: подходящо подпомагане на доходите, приобщаващи пазари на труда и достъп до качествени услуги. Системите за социална закрила следва да гарантират правото на подходящи обезщетения за гарантиране на минимален доход за всеки, който не разполага с достатъчни средства, и да допринасят за социалното приобщаване, като насърчават хората да участват активно на пазара на труда и в обществото.

За гарантирането на равни възможности, в това число за децата и младите хора, е особено важно наличието на достъпни и качествени услуги на приемлива цена като грижи за децата, извънучилищни грижи, образование и обучение, жилищни и здравни услуги и дългосрочни грижи. Особено внимание следва да се отдели на борбата с бедността, социалното изключване, включително намаляване на бедността сред работещите. Държавите членки следва да гарантират, че всеки има достъп до основни услуги, включително водоснабдяване, канализация, енергия, транспорт, финансови услуги и цифрови комуникации. За хората в нужда и уязвимите лица държавите членки следва да гарантират достъп до адекватна социална помощ за жилищно настаняване, както и правото на подходяща помощ и закрила срещу принудително изселване. Особено внимание следва да се отдели на бездомността. Следва да се вземат под внимание специфичните потребности на хората с увреждания.

Държавите членки следва да гарантират правото на своевременен достъп до финансово достъпни здравни грижи и дългосрочни грижи с добро качество, като същевременно поддържат тяхната устойчивост в дългосрочен план.

В условията на увеличаваща се продължителност на живота и демографски промени държавите членки следва да осигурят устойчивостта и пригодността на пенсионните системи за жените и мъжете, предоставяйки равни възможности за работниците и самостоятелно заетите лица от двата пола за придобиване на пенсионни права, включително чрез допълнителни схеми, за да се гарантират достойни условия на живот. Пенсионните реформи следва да бъдат подкрепени от мерки за удължаване на професионалния живот и увеличаване на действителната пенсионна възраст, например чрез ограничаване на ранното напускане на пазара на труда и увеличаване на законоустановената пенсионна възраст, за да се отрази нарасналата продължителност на живота. Държавите членки следва да установят конструктивен диалог със съответните заинтересовани страни и да позволят подходящо постепенно въвеждане на реформите.